

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนบุคคล
ของ นายวิรัช ลิ้มวิชัย ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๕๗/๒๕๔๗

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๑

เรื่อง ศาลอาญาส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องขอคืนของกลาง (บริษัท จีอี แคปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน)) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสี่ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ศาลอาญาส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องขอคืนของกลาง (บริษัท จีอี แคปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน)) ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ม. ๑๔๗/๒๕๔๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสี่ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ สรุปข้อเท็จจริงได้ดังนี้

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายวิระพล หรือกล้วย เปี่ยมสมบูรณ์ เป็นจำเลยต่อศาลอาญา ในคดีหมายเลขดำที่ ข. ๔๒๗๕/๒๕๔๖ ตามหมายศาลให้โทษประเภท ๑ (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย โดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย จำนวน ๑๕๐ เม็ด น้ำหนักรวม ๑๗.๘๗๐ กรัม ซึ่งเจ้าพนักงานยึดรถยนต์หมายเลขทะเบียน ลข - ๗๘๔๘ กรุงเทพมหานคร และโทรศัพท์มือถือหมายเลข ๐๖ - ๐๕๒๖๐๑๔ เป็นของกลาง โดยทรัพย์สินดังกล่าวจำเลยใช้เป็นยานพาหนะ และเป็นอุปกรณ์สื่อสารในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผล

LIRT

ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดดังกล่าว ต่อมาวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๖ พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลอาญาเป็นคดีหมายเลขดำที่ ม. ๑๕ /๒๕๔๖ ขอให้ศาลอาญามีคำสั่งริบรายนต์และโทรศัพท์มือถือของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ศาลอาญาประกาศหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้วไม่มีผู้คัดค้าน ศาลอาญาได้สวนคำร้องวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๖ และมีคำสั่งวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๖ เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ม. ๑๔๓/๒๕๔๖ ให้ริบรายนต์หมายเลขทะเบียน ลข - ๑๔๔๔ กรุงเทพมหานคร และโทรศัพท์มือถือหมายเลข ๐๖ - ๐๕๒๖๐๑๔ ของกลาง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑

นางคารากรณ์ มณฑานูช ในฐานะผู้เช่าซื้อและครอบครองรถยนต์ของกลาง ยื่นคำร้องลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ขอคืนรถยนต์ของกลางต่อศาลอาญา เป็นคดีหมายเลขดำที่ กย. ๕/๒๕๔๗

บริษัท จีอี แคปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้ให้เช่าซื้อรถยนต์ของกลาง ยื่นคำร้องลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ ขอคืนรถยนต์ของกลางคันเดียวกันต่อศาลอาญา โดยอ้างว่าเป็นเจ้าของรถยนต์คันดังกล่าวตามกฎหมาย ให้นางคารากรณ์ มณฑานูช เช่าซื้อไปเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๓ โดยแบ่งชำระเป็น ๖๐ งวด ทั้งนี้ คู่สัญญากำหนดสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาเช่าซื้อให้เป็นสิทธิเฉพาะของผู้เช่าซื้อเท่านั้น เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ให้เช่าซื้อ บริษัท จีอี แคปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) เพิ่งทราบความจริงเมื่อประมาณวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ว่า รถยนต์ดังกล่าวศาลมีคำสั่งริบ บริษัท จีอี แคปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) ไม่ได้มีส่วนร่วมหรือรู้เห็นเป็นใจหรือปล่อยปละละเลยให้มีการนำรถยนต์คันดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิด และขอโต้แย้งว่า มาตรการและบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ขัดต่อหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติและขัดต่อหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ตลอดจนขัดต่อหลักการและกระบวนการพิจารณาที่ชอบด้วยกฎหมายหลายประการ กล่าวคือ

(๑) บริษัท จีอี แคปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) เจ้าของรถยนต์คันดังกล่าวไม่มีส่วนรู้เห็นเป็นใจกับการกระทำความผิดของจำเลย และรถยนต์คันดังกล่าวไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

พ.ศ. ๒๕๓๔ การบริบดยนต์คันดังกล่าวขัดต่อหลักการลงโทษบุคคลในทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๒

(๒) บริษัท จีอี แคมป์คอลล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) ไม่เคยได้รับแจ้งว่า พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลอาญามีคำสั่งบริบดยนต์ของกลาง ทั้งที่ปรากฏหลักฐานตามคู่มือจดทะเบียนรถยนต์ว่าบริษัท จีอี แคมป์คอลล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ เป็นการไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ ทั้งบริษัท จีอี แคมป์คอลล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) ไม่เคยทราบว่ามี การประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีการจำหน่ายในกรุงเทพมหานคร เป็นการไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ บริษัท จีอี แคมป์คอลล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) เพิ่งทราบถึงเหตุดังกล่าวเมื่อศาลอาญามีคำสั่งให้ริบแล้ว จึงไม่อาจใช้สิทธิคัดค้านกระบวนการที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลอาญามีคำสั่งบริบดยนต์ของกลาง เป็นการขัดต่อหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ และหลักการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียและผู้สุจริตได้รับความคุ้มครองสิทธิของตนตามกฎหมาย

(๓) มาตรการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ มีผลเป็นการริบทรัพย์สินหรือยึดเอาทรัพย์สินของบุคคลผู้สุจริต ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริตหรือรู้เห็นเป็นใจในการนำทรัพย์สินไปใช้ในการกระทำความผิด ขัดต่อหลักความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๘ ที่คุ้มครองสิทธิของบุคคลในทางทรัพย์สิน ทั้งยังเป็นการลงโทษทางอาญาแก่ผู้ที่ไม่ได้กระทำความผิด หรือมีส่วนร่วมรู้เห็นในการกระทำความผิด หรือรู้เห็นเป็นใจในการนำทรัพย์สินไปใช้ในการกระทำความผิด หรือปล่อยปละละเลยให้มีการใช้ทรัพย์สินในการกระทำความผิด เป็นการขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ด้วย

พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ประกอบมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙

พนักงานอัยการยื่นคำร้องคัดค้านการขอคืนของกลางของนางคารารณณ์ มณฑานุช และบริษัท จีอี แคมป์ทีดอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) ผู้ร้องทั้งสอง ต่อศาลอาญา เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๗ ว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ เป็นกฎหมายพิเศษที่มีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยให้ทรัพย์สินที่เอื้ออำนวยและที่ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ความสะดวกหรือให้ได้ผลการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดต่อไป คดีนี้ศาลอาญาดำเนินการไต่สวนคำร้องตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย มีการประกาศหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องเข้ามาในคดีก่อนที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว นางคารารณณ์ มณฑานุช ซึ่งเป็นพี่สาวของจำเลย และบริษัท จีอี แคมป์ทีดอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) ผู้ให้เช่าซื้อ ทราบประกาศดังกล่าวแล้ว มยื่นคำร้องขอคืนของกลางเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสอง และผู้ร้องทั้งสองไม่อาจใช้สิทธิขอคืนของกลางตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖ ได้ถึง ศาลอาญาตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสี่ และพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มิได้ขัดต่อกฎหมายและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ การพิจารณาและคำสั่งของศาลอาญาในคดีนี้ชอบด้วยกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายและหลักแห่งการคุ้มครองสิทธิของบุคคลแล้ว ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องขอคืนของกลางเพื่อประโยชน์ของจำเลย โดยแท้ และผู้ร้องทั้งสองรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดของจำเลย การยื่นคำร้องขอคืนของกลางของผู้ร้องทั้งสองจึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ขอให้ยกคำร้อง

ศาลอาญาไต่สวนคำร้องขอคืนของกลางเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๗ ปรากฏว่า

(๑) นางคารารณณ์ มณฑานุช แถลงว่า ไม่ได้ใจขอคืนรถยนต์ของกลางที่ศาลอาญามีคำสั่งริบให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอีกต่อไป เนื่องจากถูกยกเลิกสัญญาเช่าซื้อและผู้ให้เช่าซื้อได้ยื่นคำร้องขอคืนรถยนต์ดังกล่าวเข้ามาในคดีแล้ว จึงขอถอนคำร้อง ศาลอาญาอนุญาตให้ถอนคำร้อง

(๒) ทนายความของบริษัท จีอี แคปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) แกลงขอให้ศาลอาญาส่งปัญหาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ตามคำร้องขอคืนของกลางฉบับลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗

(๓) พนักงานอัยการแกลงขอให้ศาลอาญาวินิจฉัยปัญหาตามที่ได้ยื่นคัดค้านการขอคืนของกลางไว้เสียก่อนว่า ผู้ขอคืนของกลางไม่มีสิทธิยื่นคำร้องตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสี่

ศาลอาญาเห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสี่ ที่คู่ความโต้แย้งว่า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และขอให้ส่งไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยนั้น เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น กรณีจึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๔ ส่วนพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๑ ที่คู่ความที่คู่ความโต้แย้งว่า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และขอให้ส่งไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยด้วยนั้น เนื่องจากมิใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดี ประกอบกับศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัยแล้ว ไม่จำเป็นต้องส่งไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ศาลอาญาจึงมีคำสั่งให้รอการพิจารณาคดีไว้ชั่วคราว และให้ส่งเรื่องไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสี่ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญตรวจคำร้องแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามคำกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณา ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ชี้แจงเป็นหนังสือต่อศาลรัฐธรรมนูญในประเด็นตามคำร้อง

นายกรัฐมนตรีมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทำหนังสือแจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ว่า

(๑) การที่พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสอง กำหนดให้ศาลประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลาย ในท้องถิ่นสองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดี ก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่ไม่ได้กำหนดให้แจ้งให้ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินทราบโดยตรงนั้น เนื่องจากทรัพย์สินที่จะขอให้ศาลมีคำสั่งริบตามตรา ๓๐ เป็นทรัพย์สินของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่จำเลยใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การดำเนินการร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวจะต้องดำเนินการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งขั้นตอนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนจะต้องดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด ดังนั้น เมื่อได้มีการยึดสิ่งของใดไว้เป็นของกลางในคดี พนักงานสอบสวนจะต้องรวบรวมหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้เพื่อประสงค์ให้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติกรรมต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดนั้น เพื่อพิสูจน์ให้เห็นความผิด ซึ่งเป็นไปตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในลักษณะของการสอบสวน โดยการแจ้งให้เจ้าของหรือผู้เกี่ยวข้องที่ปรากฏตามหลักฐานมาให้การในสำนวนคดีอาญา อันจะทำให้เจ้าของหรือผู้เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของกลางนั้นได้ทราบว่าทรัพย์สินนั้นถูกยึดในคดีความผิดนั้น ส่วนการประกาศหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกันก็เป็นวิธีการหนึ่ง เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินรวมทั้งผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินทราบอีกทางหนึ่ง แม้ว่าผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินซึ่งมีชื่อทางทะเบียนย่อมทราบจากการสอบสวนของพนักงานสอบสวนเช่นเดียวกับคดีอาญาปกติอยู่แล้ว จึงเป็นเหตุผลที่กฎหมายมิได้กำหนดให้แจ้งผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินทราบโดยตรงอีกครั้งหนึ่งอันจะเป็นการซ้ำซ้อนกับขั้นตอนในการดำเนินคดีอาญาข้างต้น

(๒) กรณีพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสี่ ห้ามมิให้นำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖ มาใช้บังคับ เนื่องจากการดำเนินการขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินของกลางตามมาตรา ๓๐ มีการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนซึ่งผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินควรจะต้องทราบว่าทรัพย์สินของตนถูกยึดเป็นของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดและจะต้องถูกศาลมีคำสั่งริบอยู่แล้ว และการกำหนดให้มี การประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกัน ซึ่งเป็นขั้นตอน

ในการให้สิทธิแก่เจ้าของทรัพย์สินหรือผู้อาศัยเป็นเจ้าของทรัพย์สินอีกชั้นก่อนหนึ่งนั้นเกี่ยวกับการให้สิทธิตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖ เพียงแต่นำมากำหนดให้สิทธิเสียก่อนศาลจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่ง จึงมิได้ลิดรอนสิทธิของเจ้าของทรัพย์สินตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา แต่กลับเป็นการดำเนินถึงสิทธิของเจ้าของทรัพย์สินมากกว่าที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา กล่าวคือ แทนที่จะให้เจ้าของทรัพย์สินทราบแล้ว กลับกำหนดให้มีการประกาศในหนังสือพิมพ์ ซึ่งทำให้ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้คัดค้านเจ้าของทรัพย์สินมีโอกาสทราบว่าทรัพย์สินของตนกำลังถูกดำเนินคดีอยู่มากกว่าตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖ การนำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖ มาใช้บังคับจะทำให้กระบวนการพิจารณาข้อหา และเพิ่มจำนวนคดีในชั้นศาลเป็นภาระแก่ทุกฝ่าย ส่วนการดำเนินการริบทรัพย์สินของกลางตามมาตรา ๑๐ เมื่อศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินให้ตกเป็นของกองทุนแล้วจะต้องดำเนินการบริหารจัดการทรัพย์สินของกองทุนเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ซึ่งรวมถึงการนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาด หากนำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖ มาบังคับใช้ ทรัพย์สินก็ไม่อาจจะตกเป็นของกองทุนโดยเด็ดขาดตามผลของคดี ซึ่งจะเกิดความยุ่งยากและขัดข้องในการจัดการทรัพย์สิน ไม่ว่าจะจัดการด้วยการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่น ซึ่งทำให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ

คืออยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ต่อมามีการตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยมาตรา ๑๕ กำหนดให้บรรดาการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญหรือเมื่อมีปัญหาว่ากฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ และต่อมามีการตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ขึ้นไว้ให้ใช้แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ โดยมาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง วรรคสามและวรรคสี่ บัญญัติให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ เป็นศาลรัฐธรรมนูญ และให้บทบัญญัติมาตรา ๑๕ วรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญขึ้นใช้บังคับ โดยบรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการต่อไป ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องนี้ได้

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยข้อแรกมีว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ บรรคสองและวรรคสี่ จัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ หรือไม่

พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า

“บรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ก็ตาม

ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้น เพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเก็บศาลสั่งริบคำร้องแล้ว ให้ศาลสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อได้ว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม

ค่าใช้จ่ายในการประกาศ ให้จ่ายจากเงินของกองทุน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือในกรณีที่ปรากฏเจ้าของ แต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดหรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่เริ่มประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันตามวรรคสอง และในกรณีนี้มีให้นำมาตรา ๓๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า

“บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน
ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้

LIART

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสี่ มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปแก่บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งริบ บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้ใช้บังคับกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือทำให้บุคคลไม่ได้รับความเสมอภาคในกฎหมาย หรือไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ทั้งไม่ได้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความแตกต่างของบุคคลไม่ว่าในเรื่องใด พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสี่ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ อันเป็นบทบัญญัติที่รับรองความเสมอภาคและให้ความคุ้มครองแก่สิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของชนชาวไทย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยข้อสองมีว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสี่ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๒ บัญญัติว่า

“บุคคลจะไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่จะได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิด และกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า

“ในคดีอาญาต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด ก่อนมีคำพิพากษาค้นถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสี่ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีตามคำร้องขอให้

ริบทรัพย์สินของพนักงานอัยการ โดยมาตรา ๓๐ วรรคสอง เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาลและพนักงานอัยการ รวมทั้งระยะเวลาที่เจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิยื่นคำร้องเข้ามาในคดี ส่วนมาตรา ๓๐ วรรคสี่ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์กรณีที่ศาลจะมีคำสั่งริบทรัพย์สินได้ ในขณะที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยหลักการลงโทษทางอาญาแก่บุคคล โดยมาตรา ๓๒ เป็นบทบัญญัติที่รับรองว่า บุคคลจะไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่จะได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และการลงโทษนั้นจะหนักกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะกระทำความผิดได้ ส่วนมาตรา ๓๓ เป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา โดยต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ ดังนั้น มาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ อันเป็นบทบัญญัติว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ อันเป็นบทบัญญัติว่าด้วยหลักการลงโทษทางอาญาแก่บุคคล จึงไม่มีความเกี่ยวข้องกันและไม่อาจจะขัดหรือแย้งกันได้

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยข้อสามมีว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสี่ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๘ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๘ บัญญัติว่า

“สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิ เช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบมรดกย่อมได้รับความคุ้มครองสิทธิของบุคคลในการสืบมรดกย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสอง ที่ให้ศาลที่รับคำร้องสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น มีเจตนารมณ์เพื่อให้โอกาส

แก่บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินเข้าโต้แย้งคัดค้าน แม้บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้ศาลแจ้งให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินทราบโดยตรง แต่เนื่องจากเมื่อมีการยึดทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นของกลาง พนักงานสอบสวนย่อมมีหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงเพื่อพิสูจน์ให้ศาลเห็นว่า ทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่ศาลพึงมีคำสั่งริบตามกฎหมาย ซึ่งรวมถึงการแจ้งให้เจ้าของทรัพย์สินหรือผู้ที่ปรากฏในหลักฐานทางทะเบียนมาสอบถามด้วย บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินจึงมีโอกาสทราบว่าทรัพย์สินนั้นถูกยึดเป็นของกลางและศาลอาจมีคำสั่งริบมาก่อนแล้ว ประกอบกับในคดีอาญาทั่วไปที่โจทก์มีคำขอให้ริบของกลาง ศาลก็ไม่ได้มีคำสั่งให้เรียกบุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินเข้ามาในคดีด้วย การประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกันจึงถือได้ว่าเป็นการดำเนินการตามสมควรเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ทราบถึงการร้องขอให้ริบทรัพย์สินนั้นแล้ว ส่วนที่บทบัญญัติดังกล่าวให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น ก็เพื่อให้ศาลพิจารณาพยานหลักฐานทั้งปวงในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ก่อนศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เพื่อให้คดีเสร็จไปโดยเร็ว อันจะทำให้การดำเนินการเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดสามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสอง จึงมิได้ทำให้สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินไม่ได้รับความคุ้มครอง บทบัญญัติดังกล่าวจึงมิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๘

ส่วนประเด็นที่ว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสี่ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๘ หรือไม่นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสี่ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์การมีคำสั่งริบทรัพย์สินตามคำร้องขอ และการห้ามบุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอคืนทรัพย์สินเข้ามาภายหลังศาลมีคำสั่งริบแล้ว ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖ ซึ่งในส่วนของบทบัญญัติที่ห้ามบุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอคืนทรัพย์สินเข้ามาภายหลังศาลมีคำสั่งริบแล้ว ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖ นั้น เป็นมาตรการพิเศษที่บัญญัติขึ้นเพื่อใช้ในการปราบปราม

ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเฉพาะนายทุนผู้อยู่เบื้องหลัง เพราะการริบทรัพย์เป็นการตัดกำลังของนายทุนผู้ค้ายาเสพติดที่มีประสิทธิภาพยิ่ง แต่จะต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็ว หากนำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖ มาใช้ อาจทำให้กระบวนการริบทรัพย์ยืดเยื้อออกไป และแม้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินไม่อาจร้องขอคืนทรัพย์สินภายหลังศาลมีคำสั่งริบตามมาตรา ๓๐ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ แต่บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวยังคงมีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ที่น่าทรัพย์สินนั้นไปเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้รับผิดชอบในทางแพ่งได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสี่ จึงมิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๔๘

จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสี่ มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘

นายวิรัช ลิ้มวิชัย
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ